

Univerzita Karlova

Filozofická fakulta - Ústav pro dějiny umění

Posud bakalářské práce

Josef Blüml

Barokní zahrada zámku ve Smilkově u Sedlčan

Praha 2019

Téma obsáhlé bakalářské práce (75 stran textu a 65 obrazové a plánové dokumentace) bylo zvoleno velice vhodně. Věnuje se významné památce, jejíž samotná existence je bezprostředně ohrožena. I když se jedná o jeden z nejvýznamnějších pozdně barokních areálů, je jeho stav zcela neuspokojivý. Míra zániku dokonce způsobuje, že část odborné veřejnosti o jeho současné existenci neví.

Josef Blüml provedl velice detailní průzkum a dokumentoval zbytky vybavení architektonického i sochařského. Věnoval se i předchozím neúspěšným pokusům o záchranu areálu, kde načerpal další informace. Ocenit lze i fakta získaná z archivních zdrojů.

Základní část práce je v rámci Ústavu pro dějiny umění výjimečná a lze říci, že v tomto rozsahu a úplnosti první. Využívá totiž počítačové modelace k rekonstrukci celé zahrady. Z této části vychází uměleckohistorické hodnocení, kde autor hledá možné předlohy a obdobná současná řešení. Tato část slouží nejen k teoretickým úvahám, ale současně přináší možnosti již zmíněné počítačové rekonstrukce. V závěru textu je uvedena obsáhlá literatura i řada pramenů různého charakteru. Lze konstatovat, že byla využita většina různorodých možností, které plně vyhovují sledovanému tématu.

Jak již z předchozího textu vyplývá, spatřuji těžiště práce v detailním průzkumu a dokumentaci, na něž navazuje rekonstrukce areálu. Velice oceňuji autorův objektivní přístup. Pokud nebyly nalezeny jasné podklady pro podobu určitých částí, uvádí variantní řešení umožňující kritický přístup pro navazující bádání. Zde bych jen poznamenal, že nutná šíře záběru, daná kvalitou smilkovské zahrady, autora zavádí i do poměrně odlehlých oblastí.

Proti tomu nelze a priori nic namítat, naopak je to přesvědčivým dokladem obecně sdílených dobových tendencí. Při návratu do českého prostředí by ale mohly být případné vzory sloužící pro rekonstrukci omezeny spíše na středoevropský prostor. Je ale nutno konstatovat, že se zde mnoho srovnatelných řešení nenabízí a tato část by navíc vysoce překračovala rozsah bakalářské práce.

S ohledem na rozsah vykonané práce byla v závěru vypuštěna část o sochařské výzdobě. Při jejím úzkém provázání s architekturou by ale bylo vhodné jí věnovat určitou pozornost. Mimo výtvarnou kvalitu by i zde mohl přinést zajímavé informace i podrobný ikonografický a ikonologický rozbor. I zde ale platí předešlé – jednalo by se o rozsah přesahující bakalářskou úroveň. Spíše se jedná o námět pro další výzkum.

Uměleckohistorická část je nutně prvním vykročením k hlubšímu pochopení náročné sestavy. Otevírá se zde řada směrů, po nichž by se mělo dále postupovat. Rozvinutím a možná, že i rozřešením, některých otevřených otázek by mohlo být sledování stavebních a uměleckých aktivit stavebníka – Jana Jindřicha z Bissingenu (v podstatě námět na další samostatnou práci). Jemu byla věnována pozornost pouze v kontextu staveb pozoruhodně utvářených panských dvorů (J. Žižka: 1993, 2016 – uvedeno v přehledu literatury).

Závěr:

Velice zajímavá, inspirující a formou zcela průkopnická práce přináší zajímavé výsledky a otevírá řadu dalších možností odborné činnosti. Přes určité dílčí výhrady, spojené ale s tématy vhodnými pro řadu dalších rozsáhlejších prací, navrhuji s ohledem na zásadní metodologický přínos práci hodnotit jako výbornou až velmi dobrou.